

Module Content Outline

Ενότητα: Πρόσβαση στα Δικαιώματα στην ΕΕ

ΜΕΡΟΣ Α

Σύνοψη της Ενότητας

Η παρούσα ενότητα εξετάζει την έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός της ΕΕ και των κρατών μελών της και αποσκοπεί στην εξοικείωση των συμμετεχόντων με βασικά ζητήματα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, με απώτερο στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης σε αυτά.

Οι βασικές ερωτήσεις αυτής της ενότητας περιστρέφονται γύρω από τα ακόλουθα:

1. Τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και γιατί είναι σημαντικά;
2. Ποια είναι τα διαφορετικά είδη ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ποια είναι τα διάφορα νομικά μέσα που προστατεύουν τα εν λόγω δικαιώματα εντός της ΕΕ;
3. Πώς μπορεί να βελτιώσει κάποιος τις δυνατότητες πρόσβασης του σε δικαιώματα εντός της ΕΕ και των κρατών μελών της;

Αυτές οι ερωτήσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές, αφού οι μετανάστες είναι από τις πιο ευάλωτες ομάδες πληθυσμού στις κοινωνίες μας. Λόγω διαφορετικού πολιτιστικού, γλωσσικού και οικονομικού υπόβαθρου, οι μετανάστες έχουν συχνά λιγότερες ευκαιρίες πρόσβασης στα δικαιώματα εντός της ΕΕ και τα κράτη μέλη της.

Ο στόχος αυτής της ενότητας είναι να παρέχει τις πιο σημαντικές πληροφορίες που απαιτούνται για την κατανόηση της έννοιας των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων εντός της ΕΕ και των κρατών μελών της, αλλά και να ενδυναμώσει τους μετανάστες ώστε να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση στα δικαιώματα εντός της ΕΕ.

Η παρούσα ενότητα ισοδυναμεί με 1 μονάδα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) και αντιστοιχεί στο επίπεδο 3 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων (EQF).

Module Content Outline

ΜΕΡΟΣ Β

Στόχοι και Αναμενόμενα Αποτελέσματα

1. Κατανόηση της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός της ΕΕ και γιατί αυτά τα δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ΕΕ
2. Απόκτηση βασικών γνώσεων για τις διαφορετικές κατηγορίες δικαιωμάτων και για το ποια δικαιώματα αποτελούν μέρος αυτών των κατηγοριών
3. Βασική κατανόηση των διαφόρων νομικών εργαλείων που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα εντός της ΕΕ
4. Συνειδητοποίηση ότι τα δικαιώματα εντός της ΕΕ μπορούν να είναι προσβάσιμα μέσω νομικών διαδικασιών, οιονεί νομικών διαδικασιών καθώς και εξω-νομικών διαδικασιών

ΜΕΡΟΣ Γ

Κεφάλαια Ενότητας

Κεφάλαιο 1: Ανθρώπινα δικαιώματα και ο ρόλος τους εντός της ΕΕ

Κεφάλαιο 2: Διαφορετικά είδη δικαιωμάτων και η νομική τους προστασία

Κεφάλαιο 3: Πρόσβαση στα δικαιώματα στην ΕΕ μέσω διαφόρων διαδικασιών

Κεφάλαιο 1: Ανθρώπινα δικαιώματα και ο ρόλος τους εντός της ΕΕ

Σύνοψη Κεφαλαίου 1

Module Content Outline

Το παρόν κεφάλαιο επιδιώκει να απαντήσει σε δύο ερωτήματα: Ποια είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα και γιατί είναι σημαντικά; Και γιατί τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του συστήματος της ΕΕ;

Γ2. Μαθησιακά αποτελέσματα

- Κατανόηση της έννοιας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πως διαμορφώθηκαν;
- Να επεξηγηθεί γιατί αυτά τα δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ΕΕ

Γ3. Περιεχόμενο

Αυτό το κεφάλαιο εισάγει τους συμμετέχοντες στην έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της νομικής προστασίας τους, καθώς και στη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου και σε διαφορετικά γεωγραφικά και πολιτιστικά πλαίσια.

Το επίκεντρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι η προστασία και η διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Αναγνωρίζουν ότι κάθε άτομο, ανεξάρτητα από την ηλικία, τη φυλή, τη θρησκεία, το κοινωνικό στάτους ή το φύλο του, διαθέτει αξιοπρέπεια και ότι αυτή η αξιοπρέπεια πρέπει να διαφυλάσσεται. Με την πάροδο του χρόνου αυτή η αναγνώριση μεταφράστηκε σε νομική προστασία σε διάφορα μέρη του κόσμου. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος (1939-1945) επέφερε μεγάλες και σοβαρές παραβιάσεις της ανθρώπινης αξιοπρέπειας σε διάφορες μορφές, όπως το Ολοκαύτωμα. Αυτό οδήγησε τη διεθνή κοινότητα, η οποία είχε οργανωθεί στα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ), να υιοθετήσει την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UDHR).

Ο ΟΗΕ ενέκρινε την UDHR στις 10 Δεκεμβρίου 1948. Η Διακήρυξη συνέταξε για πρώτη φορά έναν κατάλογο δικαιωμάτων που πρέπει να έχουν όλοι οι άνθρωποι απλώς και μόνο επειδή είναι άνθρωπινα όντα. Αυτά τα δικαιώματα περιλαμβάνουν το δικαίωμα στη ζωή, στην ελευθερία, σε μια δίκαιη δίκη και το δικαίωμα να μη βασανίζονται ή να

Module Content Outline

υποδουλώνονται. Άλλα δικαιώματα που περιλαμβάνονται είναι το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι, στην ελευθερία της συνείδησης και το δικαίωμα στην εκπαίδευση και την υγεία.

Αυτά τα δικαιώματα υιοθετήθηκαν ευρέως από τους νόμους των χωρών σε όλο τον κόσμο τις δεκαετίες μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στην Ευρώπη, για παράδειγμα, το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1950 ενέκρινε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία ίδρυσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Παρόλο που η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν αποτελεί μέρος του νομικού συστήματος της ΕΕ, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν σε αυτή και, ως εκ τούτου, όλα δεσμεύονται από τους κανόνες που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση.

Η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στην αρχή του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν δεσμευτεί για την προώθηση και τον σεβασμό τους. Το άρθρο 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της ΕΕ ορίζει: Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επομένως, κάθε κράτος που επιθυμεί να γίνει κράτος μέλος της ΕΕ πρέπει να αποδείξει ότι σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το προαπαιτούμενο αυτό αποτελεί μέρος των λεγόμενων Κριτηρίων της Κοπεγχάγης που εγκρίθηκαν στην πρωτεύουσα της Δανίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 1993. Μεταξύ άλλων κριτηρίων, η ΕΕ απαιτεί από κάθε κράτος στην ΕΕ να εφαρμόσει θεσμούς που εγγυώνται αποτελεσματικά τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προστασία των μειονοτήτων.

Γ.4 Λέξεις Κλειδιά

Ιστορία, Ανθρώπινα Δικαιώματα, ΕΕ

ΜΕΡΟΣ Δ

Περαιτέρω ανάγνωση

<http://hrlibrary.umn.edu/edumat/hreduseries/hereandnow/Part-1/short-history.htm>

<https://www.humanrights70.org/#home>

Module Content Outline

https://europa.eu/european-union/topics/human-rights_en

ΜΕΡΟΣ Ε

Ολοκλήρωση Κεφαλαίου

1. Ποια είναι η κύρια έννοια πάνω στην οποία βασίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα;
 - α. Εθνικότητα
 - β. Πίστη
 - γ. Αξιοπρέπεια
 - δ. Πλεονέκτημα

Σωστή απάντηση γ. Αξιοπρέπεια

Τα ανθρώπινα δικαιώματα βασίζονται στην αρχή ότι όλοι γεννιούνται με ορισμένα βασικά δικαιώματα που έχουν σκοπό να επιτρέψουν σε όλους τους ανθρώπους να ζήσουν με αξιοπρέπεια. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα: για την προστασία της αξιοπρέπειας κάθε ανθρώπου ξεχωριστά.

2. Πότε η διεθνής κοινότητα συνέταξε για πρώτη φορά έναν κατάλογο δικαιωμάτων που πρέπει να έχουν όλοι οι άνθρωποι;
 - α. 1918
 - β. 1966
 - γ. 1989
 - δ. 1948

Σωστή απάντηση δ. 1948

Τα Ηνωμένα Έθνη ενέκριναν την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις 10 Δεκεμβρίου 1948. Η Διακήρυξη συντάσσει για πρώτη φορά έναν κατάλογο δικαιωμάτων που πρέπει να έχουν όλοι οι άνθρωποι, απλώς και μόνο επειδή είναι άνθρωποι.

3. Ποιο από τα παρακάτω είναι προϋπόθεση για ένα μπορεί ένα κράτος να προσχωρήσει στην ΕΕ;
 - α. Κατά κεφαλήν ΑΕΠ
 - β. Ύπαρξη θεσμών που εγγυώνται τα ανθρώπινα δικαιώματα
 - γ. Εδαφική έκταση
 - δ. Θρησκευτικές πεποιθήσεις

Σωστή απάντηση β. Ύπαρξη θεσμών που εγγυώνται τα ανθρώπινα δικαιώματα

Module Content Outline

Το προαπαιτούμενο αυτό αποτελεί μέρος των λεγόμενων 'Κριτηρίων της Κοπεγχάγης', που εγκρίθηκαν στην πρωτεύουσα της Δανίας από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το 1993. Μεταξύ άλλων κριτηρίων, η ΕΕ απαιτεί την ύπαρξη θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προστασία των μειονοτήτων.

4. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν επίσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Σωστό ή Λάθος;

Σωστή απάντηση: Σωστό

Παρόλο που η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν αποτελεί μέρος του νομικού συστήματος της ΕΕ, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν σε αυτή και, ως εκ τούτου, όλα δεσμεύονται από τους κανόνες που περιλαμβάνονται στη Σύμβαση.

5. Η πιο κάτω πρόταση είναι μέρος της Συνθήκης που διέπει την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης: «Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων...».

Σωστό ή Λάθος;

Σωστή απάντηση: Σωστό

Η παραπάνω πρόταση περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο καθιστά τα ανθρώπινα δικαιώματα βασική έννοια εντός της Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ

- Τα κριτήρια της Κοπεγχάγης συμπεριλαμβάνουν περαιτέρω:

Module Content Outline

([https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/accession_criteria_copenhagen.html)

[lex.europa.eu/summary/glossary/accession_criteria_copenhagen.html](https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/accession_criteria_copenhagen.html)).

- σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, _____, τα δικαιώματα του ανθρώπου και τον σεβασμό και _____;
- λειτουργούσα _____ οικονομία _____ της _____ αγοράς και _____;
- ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να _____, τα πρότυπα και οι πολιτικές που συνθέτουν το σύνολο της νομοθεσίας της ΕΕ (το «κεκτημένο»), και προσήλωση στους στόχους _____.

- Βρείτε τη διάσημη φωτογραφία, που λήφθηκε το 1949, η οποία δείχνει μια γυναίκα που κρατά την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ποια είναι η γυναίκα στη φωτογραφία; Ποιος ήταν ο ρόλος της στην ψήφιση της Διακήρυξης;

Ενότητα 2: Διαφορετικά είδη δικαιωμάτων και η νομική τους προστασία

Γ1. Σύνοψη:

Το παρόν κεφάλαιο κάνει μια εισαγωγή στις διάφορες κατηγορίες δικαιωμάτων που υπάρχουν (κοινωνικά/οικονομικά/πολιτικά κ.λπ.), τι είδους δικαιώματα εμπίπτουν στις διάφορες κατηγορίες και τις σημαντικότερες νομικές προστασίες που ισχύουν για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Γ2. Μαθησιακά αποτελέσματα

Module Content Outline

1. Απόκτηση βασικών γνώσεων για τις διαφορετικές κατηγορίες δικαιωμάτων
 - α. και για τα δικαιώματα που αποτελούν μέρος αυτών των κατηγοριών
2. Απόκτηση βασικής κατανόησης των διαφόρων νομικών μέσων που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα εντός της ΕΕ

Γ3. Περιεχόμενο

Τα ανθρώπινα δικαιώματα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που κυμαίνονται από το δικαίωμα σε μια δίκαιη δίκη έως το δικαίωμα στην υγεία. Λόγω του μεγάλου φάσματος θεμάτων που καλύπτουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, συνήθως χωρίζονται σε κατηγορίες που ομαδοποιούν τα διάφορα δικαιώματα που έχουν κοινά γνωρίσματα ή χαρακτηριστικά. Τα ανθρώπινα δικαιώματα χωρίζονται γενικά στις εξής κατηγορίες: κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, αστικά δικαιώματα και πολιτικά δικαιώματα. Αυτές οι κατηγορίες, αν και μπορεί να είναι χρήσιμες για την καλύτερη κατανόηση της φύσης των συγκεκριμένων δικαιωμάτων, δεν υπονοούν ότι οποιαδήποτε κατηγορία είναι πιο σημαντική ή υπερισχύει μιας άλλης. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι όλα εξίσου σημαντικά. Ο ΟΗΕ κρίνει ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αδιαίρετα και αλληλεξαρτώμενα, πράγμα που σημαίνει ότι είναι εξίσου σημαντικά και ενισχύουν το ένα το άλλο.

Τα κοινωνικά δικαιώματα περιλαμβάνουν δικαιώματα όπως το δικαίωμα σε αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο και στέγαση, το δικαίωμα σε σίτιση, το δικαίωμα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο υγείας, καθώς και το δικαίωμα στην εκπαίδευση και την κοινωνική ασφάλιση.

Τα οικονομικά δικαιώματα περιλαμβάνουν: το δικαίωμα στην εργασία, το δικαίωμα στην ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας, το δικαίωμα σε ασφαλείς συνθήκες εργασίας, το δικαίωμα σχηματισμού και ένταξης σε συνδικάτα καθώς και το δικαίωμα απεργίας.

Τα πολιτιστικά δικαιώματα περιλαμβάνουν το δικαίωμα της ελεύθερης άσκησης των πολιτιστικών πρακτικών και τη συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή της κοινότητας.

Τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα περιλαμβάνουν το δικαίωμα στη ζωή, την προσωπική ελευθερία και σε δίκαιη δίκη, την ελευθερία από τα βασανιστήρια και την απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση, το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, καθώς και την ελευθερία της έκφρασης και του συνέρχεσθαι.

Module Content Outline

Αυτά τα δικαιώματα, και άλλα, προστατεύονται από τις εθνικές νομοθεσίες, τις διεθνείς συνθήκες όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (δύο συνθήκες που εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 16 Δεκεμβρίου 1966), καθώς και από περιφερειακές συνθήκες όπως την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα που εγκρίθηκε το 1950 προστατεύει πρωτίστως τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα και ισχύει για οποιονδήποτε βρίσκεται στη δικαιοδοσία ενός Κράτους που συμμετέχει στη Σύμβαση. Επομένως, ισχύει για κάθε πρόσωπο που βρίσκεται στη δικαιοδοσία όλων των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς όλα συμμετέχουν στη Σύμβαση. Αυτό σημαίνει ότι η Σύμβαση προστατεύει όποιον τυγχάνει να βρίσκεται στην επικράτεια ενός Κράτους που είναι μέλος της Σύμβασης, ανεξάρτητα από την εθνικότητά του. Ένα άτομο μπορεί να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μόνο εάν η παραβίαση του δικαιώματος περιλαμβάνεται στη Σύμβαση και μόνο αφού πρώτα προσπαθήσει να διασφαλίσει τα δικαιώματά του μέσω των εθνικών δικαστηρίων του κράτους που προκάλεσε την παραβίαση.

Παρά το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η ΕΕ υιοθέτησε τον δικό της χάρτη ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, που εγκρίθηκε το 2000. Ο Χάρτης περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες δικαιωμάτων (πολιτικά, αστικά, οικονομικά, πολιτιστικά και κοινωνικά), αλλά ισχύει μόνο για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο της Ευρώπης) και στα κράτη μέλη της ΕΕ όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ. Για παράδειγμα, όταν ένα κράτος μέλος της ΕΕ εφαρμόζει μια οδηγία ή έναν κανονισμό που θεσπίζεται από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Γ.4 Λέξεις Κλειδιά

Πολιτικά Δικαιώματα, Αστικά Δικαιώματα, Οικονομικά Δικαιώματα, Κοινωνικά Δικαιώματα, Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ευρωπαϊκός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

Module Content Outline

ΜΕΡΟΣ Δ

Περαιτέρω ανάγνωση

https://www.echr.coe.int/Documents/Simplified_Conv_ENG.pdf

https://www.youtube.com/watch?v=MOcmUQTgjCw&list=PLT-6qb4oU5fj_2HYaZ7Rta0jfGr6cAics&index=1

<https://www.equalityhumanrights.com/en/what-are-human-rights/how-are-your-rights-protected/what-charter-fundamental-rights-european-union>

<https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/infographics/eu-fundamental-rights-charter-action>

Μέρος Δ

Ολοκλήρωση του κεφαλαίου

1. Πόσες κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπάρχουν;
 - α. 2
 - β. 8
 - γ. 5
 - δ. 3

Σωστή απάντηση: 5.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα κατηγοριοποιούνται συνήθως σε κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, αστικά και πολιτικά δικαιώματα. Όλα είναι εξίσου σημαντικά.

2. Ποιο από τα παρακάτω είναι ένα κοινωνικό δικαίωμα;
 - α. Το δικαίωμα να μην υποβάλλεται κάποιος σε βασανιστήρια
 - β. Το δικαίωμα στην πολιτική συμμετοχή
 - γ. Το δικαίωμα στην υγεία

Module Content Outline

δ. Το δικαίωμα άσκησης της πίστης σου

Σωστή απάντηση: γ. το δικαίωμα στην υγεία

Το δικαίωμα στην υγεία απορρέει από το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα (ICESCR), μια συνθήκη που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 16 Δεκεμβρίου 1966. Βρίσκεται επίσης στο άρθρο 35 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και στο άρθρο 11 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη.

3. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προστατεύει μόνο Ευρωπαίους πολίτες.

Σωστό ή Λάθος

Σωστή απάντηση: Λάθος

Η Σύμβαση ισχύει για οποιονδήποτε βρίσκεται στη δικαιοδοσία ενός Κράτους που είναι μέρος της Σύμβασης. Επομένως, ισχύει για όλα τα πρόσωπα που βρίσκονται στη δικαιοδοσία όλων των κρατών μελών της ΕΕ, αφού όλα συμμετέχουν στη Σύμβαση.

4. Οποιοδήποτε άτομο που πιστεύει ότι έχει παραβιαστεί κάποιο από τα ανθρώπινα δικαιώματά του μπορεί να προσφύγει άμεσα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Σωστό ή Λάθος

Σωστή απάντηση: Λάθος

Ένα άτομο μπορεί να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μόνο εάν η παραβίαση του δικαιώματος περιλαμβάνεται στη Σύμβαση και μόνο αφού πρώτα προσπαθήσει να διασφαλίσει τα δικαιώματά του μέσω των εθνικών δικαστηρίων του κράτους που προκάλεσε την παραβίαση.

5. Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων περιλαμβάνει μόνο αστικά και πολιτικά δικαιώματα.

6.

Σωστό ή Λάθος

Module Content Outline

Σωστή απάντηση: Λάθος

Ο Χάρτης περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες δικαιωμάτων (πολιτικά, αστικά, οικονομικά, πολιτιστικά και κοινωνικά), αλλά εφαρμόζεται μόνο στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και στα κράτη μέλη της ΕΕ, όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ

1. Παρακολουθήστε αυτό το βίντεο (https://www.youtube.com/watch?v=MOcmUQTgjCw&list=PLT-6qb4oU5fj_2HYaZ7Rtq0jfGr6cAics&index=1) και καταγράψτε όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναφέρονται. Ταξινομήστε τα σε κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά, αστικά και πολιτικά δικαιώματα.
2. Πηγαίετε εδώ (https://e-justice.europa.eu/content_jurisdiction-85-en.do) και επιλέξτε τη σημαία της χώρας διαμονής σας και περιγράψτε την έννοια της εδαφικής δικαιοδοσίας.

Module Content Outline

Ενότητα 3: Διαφορετικά είδη δικαιωμάτων και η νομική τους προστασία

Γ1. Σύνοψη:

Το παρόν κεφάλαιο εισάγει την έννοια της πρόσβασης στα δικαιώματα σε διαφορετικά πλαίσια και μέσω διαφορετικών μηχανισμών.

Γ2. Μαθησιακά αποτελέσματα

1. Κατανόηση του ότι η πρόσβαση στα δικαιώματα εντός της ΕΕ μπορεί να γίνει με διαφορετικούς τρόπους, συμπεριλαμβανομένων νομικών διαδικασιών, οιονεί νομικών διαδικασιών, καθώς και εξω-νομικών διαδικασιών
2. Κατανόηση του ότι η πρόσβαση στα δικαιώματα μπορεί να γίνει χρησιμοποιώντας υπηρεσίες που παρέχονται από εθνικές και τοπικές αρχές, καθώς και από μη κυβερνητικούς οργανισμούς

Γ3. Περιεχόμενο

Αυτό το κεφάλαιο θα υποδείξει ότι η πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα που προστατεύεται, μεταξύ άλλων, από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα

Module Content Outline

Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η πρόσβαση στον κατάλογο δικαιωμάτων μπορεί να γίνει με διαφορετικά μέσα, όπως δικαστικά, οιονεί δικαστικά και μη δικαστικά μέσα. Άλλοι φορείς, όπως τοπικές αρχές, οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ΜΚΟ μπορούν να βοηθήσουν στην πρόσβαση σε αυτά τα δικαιώματα.

Σύμφωνα με το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να εγγυώνται σε όλους το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστικό όργανο (δικαστήριο) ή σε εναλλακτικό όργανο επίλυσης διαφορών και το δικαίωμα άσκησης ένδικων βοηθημάτων, όταν παραβιάζονται τα δικαιώματά τους. Αυτό είναι το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη. Σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, όλα τα άτομα δικαιούνται επίσης αποτελεσματική προσφυγή ενώπιον δικαστηρίου για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων που τους παρέχει το δίκαιο της ΕΕ. Ένας σημαντικός τομέας είναι ο νόμος κατά των διακρίσεων, σύμφωνα με τον οποίο το δίκαιο της ΕΕ απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, αναπηρίας και θρησκείας ή πεποιθήσεων.

Η πρόσβαση παρέχεται συνήθως μέσω εθνικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τη τοπική νομοθεσία. Ωστόσο, η πρόσβαση στα δικαιώματα μπορεί να γίνει με τρόπο ανάλογο της περίπτωσης. Προτού γίνει προσφυγή σε δικαστήριο, πρέπει να εξεταστούν όλες οι άλλες επιλογές.

Αν τα δικαιώματα ενός ατόμου έχουν παραβιαστεί, το άτομο πρέπει συνήθως να απευθυνθεί στην αρμόδια αρχή στη χώρα του ή στη χώρα όπου σημειώθηκαν οι παραβιάσεις. Δεδομένου ότι η διαδικασία ενδέχεται να διαφέρει από χώρα σε χώρα, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσφέρει βοήθεια σε κάθε κράτος μέλος ξεχωριστά. Ένα διαδραστικό εργαλείο στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας e-Justice μπορεί να βοηθήσει στο να εντοπιστεί πού έγινε η παραβίαση, σε ποια κατηγορία δικαιωμάτων (δικαιώματα που έχουν σχέση με την οικογένεια, την κοινωνική ασφάλιση, που σχετίζονται με την ελευθερία ή την πολιτική συμμετοχή), και από ποιον διαπράχθηκε η παραβίαση (ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα). Στη συνέχεια, προσφέρει πληροφορίες σχετικά με δικαστικούς και μη δικαστικούς φορείς που μπορούν να βοηθήσουν το άτομο του οποίου τα δικαιώματα παραβιάστηκαν, ώστε να τα διεκδικήσει.

Προτού ληφθούν δικαστικά μέσα, το άτομο μπορεί να συμβουλευτεί και άλλα δίκτυα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το ENNHRI είναι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Συνδέει 40 Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (NHRIs) σε ολόκληρη την Ευρώπη, για να ενισχύσει την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην περιοχή. Το δίκτυο παρέχει μια πλατφόρμα συνεργασίας και αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων σχετικά με τα

Module Content Outline

ανθρώπινα δικαιώματα και ένα κοινό βήμα έκφρασης για τα Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα εθνικά ιδρύματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι κρατικοί φορείς, ανεξάρτητοι από την κυβέρνηση, με ευρεία συνταγματική ή νομική εντολή για την προώθηση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε εθνικό επίπεδο. Μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως όργανα διαμεσολαβητών, επιτροπές ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ινστιτούτα.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (ΕΔΔ) (για αστικές και εμπορικές υποθέσεις) είναι ένα ευέλικτο, μη γραφειοκρατικό δίκτυο που φέρνει σε επαφή εθνικές δικαστικές αρχές. Αποσκοπεί στην απλοποίηση και ενίσχυση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Σε λειτουργία από το 2002, το ΕΔΔ βελτιώνει την πρακτική υλοποίηση και εφαρμογή των μηχανισμών πολιτικής δικαιοσύνης της ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο, συμβάλλει στην οικοδόμηση γέφυρών μεταξύ των διαφόρων συστημάτων δικαιοσύνης των κρατών μελών, δημιουργώντας έτσι αμοιβαία εμπιστοσύνη.

Τα κύρια καθήκοντα του Δικτύου είναι η άμεση επαφή και η διαχείριση υποθέσεων μεταξύ των εθνικών σημείων επαφής του Δικτύου, η διευκόλυνση της διασυννοριακής πρόσβασης στη δικαιοσύνη μέσω πληροφοριών που παρέχονται στο κοινό και στους επαγγελματίες μέσα από ενημερωτικά δελτία και άλλες δημοσιεύσεις που διατίθενται στη διαδικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης σε όλες τις γλώσσες της Ένωσης (e-Justice) και η αξιολόγηση και ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τη λειτουργία συγκεκριμένων νομοθετικών μηχανισμών της Ένωσης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Αν τα μη δικαστικά μέσα δεν είναι επιτυχή, υπάρχει η δυνατότητα να αναζητηθεί δικαιοσύνη μέσω οιονεί δικαστικών οργάνων, όπως οι Διαμεσολαβητές ή τα Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Τα Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (NHRIs) είναι ανεξάρτητα ιδρύματα που έχουν συσταθεί βάσει του νόμου και σύμφωνα με τις «Αρχές του Παρισιού» που εγκρίθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη. Τα NHRI έχουν την υποχρέωση να προστατεύουν και να προωθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων συνεργάζεται με τα Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο NHRI και μέσω άμεσης διμερούς συνεργασίας. Πραγματοποιούνται επίσης ετήσιες θεματικές συναντήσεις μεταξύ του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και των Εθνικών Ιδρυμάτων Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαμεσολαβητών ιδρύθηκε το 1996. Συνδέει τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή και τους εθνικούς και περιφερειακούς διαμεσολαβητές, με σκοπό να διασφαλίσει ότι οι καταγγέλλοντες μπορούν να λάβουν βοήθεια σε κατάλληλο επίπεδο.

Module Content Outline

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαμεσολαβητών συμβάλλει στην ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το δικαίωμα της ΕΕ και τον αντίκτυπό του στα κράτη μέλη της ΕΕ. Διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των διαμεσολαβητών, με σκοπό τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ με βάση τη νομοθεσία της ΕΕ.

Ως έσχατη λύση, πρόσβαση στα δικαιώματα μπορεί να γίνει μέσω δικαστικών σωμάτων, όπως τοπικά δικαστήρια ή δικαστήρια δημόσιας διοίκησης.

Αυτό συνεπάγεται συμμόρφωση με τους εθνικούς διαδικαστικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών. Αν το άτομο αποτύχει στα εθνικά δικαστήρια, μπορεί να προσφύγει σε ευρωπαϊκά και διεθνή σώματα.

Οι καταγγελίες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απευθύνονται συχνότερα στο ΕΔΑΔ, το οποίο παρακολουθεί τη συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων μπορεί επίσης να δεχθεί 'συλλογικές' καταγγελίες από συγκεκριμένους οργανισμούς σχετικά με παραβιάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη. Όργανα των Ηνωμένων Εθνών μπορούν επίσης να αποφασίσουν για καταγγελίες σχετικά με παραβιάσεις συνθηκών του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αν το κράτος έχει συναινέσει στη διαδικασία.

Γ.4 Λέξεις Κλειδιά

Πρόσβαση σε δικαιώματα, Διαμεσολαβητής, Δικαστήρια, ΜΚΟ, Τοπικές Αρχές

ΜΕΡΟΣ Δ

Περαιτέρω ανάγνωση

<https://fra.europa.eu/en/cooperation/national-human-rights-bodies>

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1506-FRA-Factsheet_AccesstoJusticeEN.pdf

https://ec.europa.eu/civiljustice/legal_aid/legal_aid_gen_en.htm

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/european-network-of-ombudsmen/members/national-ombudsmen>

<https://fra.europa.eu/en/about-fundamental-rights/where-to-turn>

http://www.enhri.org/IMG/pdf/161612_enhri_corporate_infographic_01.pdf

Module Content Outline

ΜΕΡΟΣ Ε

Ολοκλήρωση του κεφαλαίου

1. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι προσβάσιμα μόνο μέσω των δικαστηρίων.

Σωστό ή Λάθος;

Σωστή απάντηση: Λάθος

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να υπάρξει πρόσβαση στα ανθρώπινα δικαιώματα, ανάλογα με την περίπτωση. Προτού γίνει προσφυγή σε δικαστήριο, πρέπει να εξεταστούν όλες οι άλλες επιλογές.

2. Τι είναι ο διαμεσολαβητής;

α. Ένας δικαστής

β. Ένας δικηγόρος που παρέχει δωρεάν συμβουλές

γ. Δημόσιος αξιωματούχος που διερευνά καταγγελίες παραβίασης δικαιωμάτων

δ. Εισαγγελέας

Σωστή απάντηση: γ. Δημόσιος αξιωματούχος που διερευνά καταγγελίες παραβίασης δικαιωμάτων

Υπάρχουν συστήματα διαμεσολαβητών στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ αν και ενδέχεται να διαφέρουν ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους και τις περιπτώσεις τις οποίες μπορούν να αντιμετωπίσουν. Γενικά, οι Διαμεσολαβητές ερευνούν καταγγελίες

Module Content Outline

που σχετίζονται με δημόσιες διοικήσεις που έχουν ενεργήσει παράνομα. Συνήθως κάνουν συστάσεις μετά από διερεύνηση καταγγελίας. Οι συστάσεις μπορεί να είναι δεσμευτικές ή όχι ανάλογα με τη χώρα.

3. Η νομική αρωγή δεν είναι πάντα διαθέσιμη σε όλους.

Σωστό ή Λάθος;

Σωστή απάντηση: Σωστό

Τα συστήματα νομικής αρωγής ποικίλουν από χώρα σε χώρα, ωστόσο στις περισσότερες χώρες εξαρτώνται από το κατά πόσο το άτομο που τη ζητά μπορεί να αποδείξει ότι δεν έχει τα μέσα να πληρώσει και ότι η υπόθεση που θέλει να πάρει στο δικαστήριο είναι έγκυρη.

4. Οι ΜΚΟ μπορούν να είναι πολύ χρήσιμοι στο να βοηθήσουν τα άτομα να γνωρίσουν ποια είναι τα δικαιώματά τους και πώς να έχουν πρόσβαση σε αυτά.

Σωστό ή Λάθος;

Σωστή απάντηση: Σωστό

Σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ υπάρχουν διάφοροι ΜΚΟ που παρέχουν συμβουλές σε άτομα που αντιμετωπίζουν θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτοί οι ΜΚΟ μπορεί να εστιάζουν κυρίως στους μετανάστες ή μπορεί να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε όσους τις χρειάζονται. Μερικοί προσφέρουν απλώς συμβουλές, ενώ άλλοι μπορεί βοηθήσουν μεταβιβάζοντας τις υποθέσεις στους κατάλληλους φορείς.

5. Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπάρχουν σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ.

Σωστό ή Λάθος;

Σωστή απάντηση: Σωστό

Τα Εθνικά Ιδρύματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υπάρχουν στα περισσότερα

Module Content Outline

κράτη μέλη της ΕΕ και ρόλος τους είναι να παρακολουθούν και να διερευνούν επί τόπου την κατάσταση όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, ενώ μπορούν επίσης να παρέχουν υποστήριξη στα άτομα για εξασφάλιση των δικαιωμάτων τους, μέσω διαχείρισης καταγγελιών ή νομικής αρωγής.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ

1. Παρακολουθήστε αυτό το βίντεο στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (<https://ijrcenter.org/european-court-of-human-rights/#Jurisdiction>) και γράψτε τις προϋποθέσεις για σωστή υποβολή αίτησης.
2. Επισκεφθείτε την αρχική σελίδα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών και βρείτε τα στοιχεία επικοινωνίας του διαμεσολαβητή που θα ήταν υπεύθυνος για εσάς ή κάποιον που γνωρίζετε.